

Ενότητα 12^η Τα φαινόμενα απατούν

Ἔστωσαν δύο ἀμαρτωλοί, ὁ μὲν κολαζόμενος, ὁ δὲ μὴ κολαζόμενος.
Μὴ λέγε, μακάριος οὗτος, ὅτι πλουτεῖ, ὀρφανούς ἀποδύει, χήρας βιάζεται.
Καίτοι οὐ νοσεῖ, ἀλλ' ἀρπάζων εὐδοκιμεῖ,
τιμῆς μεγάλης ἀπολαύει καὶ δυναστείας,
οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν ὑπομένει·
ἀλλὰ τοῦτον μάλιστα θρήνει,
ὅτι καὶ νοσεῖ καὶ οὐ θεραπεύεται.
Ἐὰν ἴδῃς τινὰ ὑδέρω κατεχόμενον,
καὶ μὴ τρέχοντα πρὸς τὸν ἰατρόν,
ἀλλὰ τράπεζαν ἔχοντα Συβαριτικὴν,
μεθύοντα καὶ ἐπιτείνοντα τὴν νόσον,
μακαρίζεις τοῦτον, ἢ ταλανίζεις;
Ἐὰν δὲ ἕτερον ἴδῃς ὑδέρω κατεχόμενον,
ἰατρικῶν ἀπολαύοντα χειρῶν,
λιμῶ ἑαυτὸν ἐκδιδόντα,
φαρμάκοις προσκαρτεροῦντα πικροῖς,
οὐχὶ τοῦτον πολὺ μᾶλλον ἐκείνου μακαρίζεις;
Ὡμολόγηται·
ὁ μὲν γὰρ νοσεῖ, καὶ οὐ θεραπεύεται·
ὁ δὲ νοσεῖ, καὶ ἀπολαύει ἰατρείας.
Ἐπίπνονος μὲν ἡ ἰατρεία, ἀλλ' ὠφέλιμον αὐτῆς τὸ τέλος.
Οὕτως ἐστὶ καὶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ.

Ἄς υποθέσουμε ὅτι υπάρχουν δύο ἀμαρτωλοί, ὁ ἓνας τιμωρεῖται, ἐνῶ ὁ ἄλλος ὄχι.
Να μὴ λες ὅτι αὐτός εἶναι εὐτυχισμένος, ἐπειδὴ πλουτίζει, γδύνει τοὺς ὀρφανούς καὶ ἐπιτίθεται στὶς χήρες.
Ἄν καὶ δὲν ἀρρωσταίνει, ἀλλὰ προοδεύει ἀρπάζοντας,
ἀπολαμβάνει μεγάλης τιμῆς καὶ ἐξουσίας
καὶ δὲν υποφέρει ἀπὸ καμιά ἀνθρώπινη δυστυχία·
αὐτὸν ἀντίθετα νὰ τὸν θρηνεῖς παρά πολὺ,
διότι καὶ νοσεῖ καὶ δὲ θεραπεύεται.
Ἄν δεις κάποιος νὰ υποφέρει ἀπὸ ὑδρωπικία,
καὶ νὰ μὴν πηγαίνει στο γιαντρώ,
ἀλλὰ νὰ ἔχει τραπέζι βαρυφορτωμένο με ἐδέσματα,
νὰ μεθάει καὶ νὰ χειροτερεύει τὴν ἀσθένεια,
αὐτὸν τὸν θεωρεῖς εὐτυχισμένο ἢ δυστυχισμένο;
Κι ἂν δεις κάποιον ἄλλον πὺ νὰ υποφέρει ἀπὸ ὑδρωπικία,
νὰ ἀπολαμβάνει ἰατρικῆς φροντίδας,
νὰ παραδίδεται στὴν πείνα,
νὰ παίρνει με ὑπομονὴ πικρὰ φάρμακα,
αὐτὸν δὲν τὸν θεωρεῖς πολὺ περισσότερο εὐτυχισμένο ἀπὸ ἐκεῖνον;
Εἶναι κοινὰ παραδεκτό·
ὁ ἓνας νοσεῖ καὶ δὲ θεραπεύεται·
ὁ ἄλλος νοσεῖ καὶ ἀπολαμβάνει θεραπείας.
Ἐπίπνονη βέβαια ἡ θεραπεία, ἀλλὰ εἶναι ὠφέλιμος ὁ σκοπὸς τῆς.
Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ με τὴν παρούσα ζωὴ.

Ἰωάννης Χρυσόστομος, Περὶ Λαζάρου, PG 48.1030-1031 (διασκευῆ)

Νοηματική απόδοση κειμένου

Στο κείμενο αυτό ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος αναφέρει δύο αμαρτωλούς· ο ένας από αυτούς τιμωρείται και ο άλλος μένει ατιμώρητος. Να μην σκεφτεί κανείς και πει ότι αυτός είναι ευτυχισμένος, επειδή είναι πλούσιος και γδύνει τους ορφανούς και βιάζει τις χήρες. Αυτός βέβαια δεν είναι άρρωστος. Αντίθετα προοδεύει με το να αρπάζει σε βάρος άλλων ό,τι βρει· ακόμα οι άνθρωποι τον τιμούν πολύ. Έχει επίσης μεγάλη δύναμη και δεν το βασανίζει καμιά ανθρώπινη δυστυχία. Όμως αυτόν τον άνθρωπο πρέπει να θρηνεί κανείς, γιατί αυτός είναι ο πραγματικά άρρωστος και δεν μπορεί ποτέ να θεραπευτεί. Συνεχίζοντας ο Ι. ο Χρυσόστομος λέει ότι είναι δυστυχισμένος και όχι ευτυχισμένος αυτός που δεν πηγαίνει στο γιατρό για να θεραπευτεί, όταν πάσχει από υδρωπικία, αλλά αντίθετα τρώει κάθε είδος φαγητό σε μεγάλες ποσότητες και μεθάει επιδεινώνοντας έτσι την αρρώστια του. Όμως ένας άλλος είναι πιο ευτυχισμένος πάσχοντας από την ίδια αρρώστια· πηγαίνει στο γιατρό για να το φροντίσει, τρώει πάρα πολύ λίγο και παίρνει τα πικρά φάρμακα με υπομονή. Ο ένας είναι άρρωστος και δε θεραπεύεται και ο άλλος είναι άρρωστος, αλλά ακολουθεί θεραπεία. Η θεραπεία βέβαια αυτή είναι πολύ κοπιαστική, αλλά είναι και πολύ ωφέλιμη.

Γραμματική

1. Να διαγράψετε τον τύπο της Προστακτικής που είναι λάθος:

λυσόντων – λυόντων
σπεύσετε – σπεύσατε
ἐρμήνευσον - ἐρμηνεῦσον
ἄρξατε - ἄρξετε
βραβεύοντωνσαν – βραβεύετωνσαν
φλέγετε – φλέγατε
ἰδρυκῶς ἔστε - ἰδρυκότες ἔστε
παιδευσέτω – παιδευσάτω
κεκρυφύῃ ἴσθι – κεκρυφύῃ ἴσθι
φυλαξέτωνσαν – φυλαξάτωνσαν
τρεπάτω – τραπάτω
ληξέτω – ληξάτω
χάραττε – χάραξε
νόμισε – νόμιζε
ἴσθι - ἔσθε
γεγραφῶς ἴσθω – γεγραφῶς ἔστω

2. Να γράψετε το ίδιο πρόσωπο του ίδιου χρόνου στην προστακτική:

ἤκουσας
λούουσι
ἀνεγράψατε
ἀναβλέπεις
διαλύετε
κεκρύφασι
διαπεφύλαχε
διεβούλευσαν
διδάσκεις
κατακαίει

Απαντήσεις στις ερωτήσεις κατανόησης του σχολικού βιβλίου

1. Ποιον εκφραστικό τρόπο χρησιμοποιεί ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, για να εξηγήσει στους πιστούς γιατί δεν πρέπει να θαυμάζουν όσους ζουν μέσα στην αμαρτία;

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος χρησιμοποιεί αλληγορία και ρητορικά ερωτήματα, για να γίνουν κατανοητά από όλους τους πιστούς τα λεγόμενά του. Στα λόγια του η ασθένεια ουμβολίζει την αμαρτωλή ζωή, η πικρία των φαρμάκων ουμβολίζει την πικρία των βασάνων της ζωής, ο γιατρός ουμβολίζει το Θεό και η θεραπεία ουμβολίζει τη σωτηρία που μας προσφέρει ο Θεός. Ο λόγος του Ιωάννη του Χρυσόστομου θυμίζει τον αλληγορικό λόγο, που χρησιμοποιούσε και ο Χριστός στις παραβολές του. Τα ρητορικά ερωτήματα τονίζουν ότι αυτά που λέει ο ομιλητής είναι λογικά και κοινώς αποδεκτά.

2. Ποια στάση ζωής προβάλλει έμμεσα, με το απόσπασμα που μελετήσατε, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος;

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος προτείνει να μη ζηλεύουμε αυτούς που ζουν αμαρτωλή ζωή, γιατί στην πραγματικότητα υποφέρουν και δεν αναζητούν τη θεραπεία τους. Αντίθετα, πρέπει να ζούμε ενάρετα, να υπομένουμε τα βάσανα της ζωής και να τα δεχόμαστε σαν πικρό φάρμακο, που θα δώσει την ψυχή μας. Πρέπει να αναζητούμε την επαφή μας με το Θεό, γιατί εκείνος θα μας θεραπεύσει και θα μας λυτρώσει.

3. Πιστεύετε ότι όσα αναφέρει ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος έχουν εφαρμογή στην εποχή μας; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας.

Τα λόγια του Ιωάννη του Χρυσόστομου αποδεικνύονται διαχρονικά. Στην εποχή μας συναντάμε πολλές περιπτώσεις ανθρώπων, που ζηλεύουν τη φανταχτερή ζωή συνανθρώπων τους, χωρίς να γνωρίζουν πόσο κενή είναι στην πραγματικότητα και πόσο αυτοί υποφέρουν από τη μοναξιά. Η ζωή, που προβάλλουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, επηρεάζει πολλούς ανθρώπους, οι οποίοι επιδιώκουν να την ακολουθήσουν ξεχνώντας τη βαθύτερη ουσία της ανθρώπινης ύπαρξης. Έτσι, απομακρύνονται από τις ουσιώδεις ανθρώπινες αξίες.